

Kan een gelovige zijn redding verspelen?

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV). Update 4-4-2010

Inhoud

- Inleiding
- I. Redding verspelen in de Bijbel?
- II. Redding verspelen in Hebreëen 6?
- III. Gods getrouwheid

Inleiding

Kan een gelovige zijn redding verspelen, hetzij door zijn eigen besluit om niet meer te geloven, hetzij door slechte daden? Ik bedoel een wedergeboren gelovige, niet een naamchristelijke belijder. Het antwoord is absoluut NEEN! De Bijbel leert geen afval van gelovigen. De Bijbel leert enkel een afval van belijders.

Sommigen delen het geheel van de gelovigen als volgt in:

Wedergeboren gelovigen		Naamchristelijke belijders
Zij die in het geloof blijven	Zij die hun redding verspelen	Zij die een vals geloof belijden

Maar de bijbelse indeling is deze:

Wedergeboren gelovigen	Naamchristelijke belijders
Zij die waarlijk bekeerd en gered zijn	Zij die niet tot ware bekering zijn gekomen ¹

Het gaat in de Schrift OFWEL over de categorie mensen die de Heer “**kent**”, namelijk Zijn schapen die eeuwig leven hebben (Joh 10:27-28), OFWEL de categorie mensen die de Heer “**nooit**” heeft gekend, de naamchristelijke belijders die de verdoemenis ingaan (Matt. 7:22-23). Er bestaan slechts gekende schapen en nooit gekende bokken. Dat is de bijbelse indeling!

Alle wedergeboren gelovigen zijn ware gelovigen die door de Vader in de hemelen tot nieuw leven werden verwekt, en in de hemelen met Christus verborgen zijn in God (Kol. 3:3). **Dàt leven kan net zomin verloren gaan als Christus Zélf.** Niemand zal dat leven ooit door eigen toedoen, wilsbesluit of ander boos werk, ongedaan kunnen maken.

Wedergeboorte tot eeuwig leven is namelijk niet uit óns maar uit God. Niemand wordt **gered** door louter zijn *eigen* wilsbesluit of werken, maar uit genade van *God*. Daarom gaat niemand van de gelovigen **verloren** door zijn *eigen* wilsbesluit of werken, want het is van oudsher een wilsbesluit en werk van *God*, verwezenlijkt door de kruisdood van Zijn Zoon.

Als wij niet goed genoeg kunnen leven om onze redding te *verdienen*, dan kunnen wij ook niet goed genoeg leven om onze redding te *behouden*. Redding hangt niet af van ons maar van God.

¹ Naamchristelijke belijders kunnen vroeg of laat, deels of geheel, afvallen van de ware bijbelse leer, of een valse leer aanhangen of dat reeds doen. Zij kunnen ook louter met het verstand geloven - in het Duits heet dat “kopfglauben” - buiten het hart om, zonder wedergeboorte. In die categorie zitten ook de valse leraren en profeten, wolven in schapenvacht, bedriegers, verleiders en antichristen. Dit neemt niet weg dat naamchristenen ook tot ware bekering kunnen komen! Ook valse leraren komen soms tot bekering doordat zij hun dwaling door Gods genade mochten inzien, belijdenis doen en gewassen worden in het bloed van het Lam! Ik ben er zelf zo een (M.V.)

Ch. Spurgeon maakte ooit een wijze opmerking: “Hij die goede werken doet om *gered* te worden, of om zichzelf te *bewaren* van het gevaar verloren te gaan, handelt vanuit een zelfzuchtig motief en hij dient eerder zichzelf dan God”.

Wij hebben zelf wel eens voor God gekozen want Hij gaat onze vrije wil niet voorbij, maar in Zijn voorkennis heeft Hij ons vóór de grondlegging der wereld uitverkoren en daarna geroepen, ons tot bekering geleid, geheiligd en opgewekt tot eeuwig leven. Aan deze goede gave is er geen zweem van omkering:

“Elke goede gave en elk volmaakt geschenk is van boven en daalt neer van de Vader der lichten, bij Wie geen verandering is, of schaduw door omwenteling. Overeenkomstig Zijn wil heeft Hij ons gebaard door het Woord van de waarheid, opdat wij in een bepaald opzicht eerstelingen van Zijn schepselen zouden zijn” (Jakobus 1:17-18).

I. Redding verspelen in de Bijbel?

Hebreeën 10:14: “Want met één offerande heeft Hij **in eeuwigheid** volmaakt **degenen**, die geheiligd worden”.

Voetnoot 5 in de Statenvertaling bij “degenen”: “Dat is, die door Zijn Geest en woord in Hem geloven en wedergeboren worden. Er wordt hiermede een bepaling gemaakt van degenen, die door Christus’ offerande volmaakt worden. Want hoewel Zijn offerande in zichzelf genoegzaam is voor alle mensen, nochtans volmaakt zij niemand dan die door Hem geheiligd worden”.

Bemerkingen bij deze tekst: 1. Heiliging en redding is een werk van God, niet iets van de mens! 2. Deze redding werd door één daad van Jezus Christus volbracht als een gedane zaak, uitgevoerd op het kruis, lang voor wij geboren waren. 3. Deze ene daad van de Heer bracht eeuwige verzekering voor degenen die gered worden.

Mattheüs 15:13: “Elke plant die Mijn hemelse Vader niet geplant heeft, zal uitgeroeid worden”.

Er zijn slechts twee soorten planten. De ene soort wordt geplant door God, de andere door de duivel (vgl. Matt. 13:24-30, 36-43). Welnu, wat God eenmaal heeft geplant zal *niet* worden uitgerukt. Wat echter de duivel plant, namelijk hen die Jezus “blinde leidlieden” noemt (in het volgende vers 14), of het “onkruid” uit het zaad van de duivel (Matt. 13:39), dié zullen worden uitgerukt. Die heeft de Heer *nooit* gekend (Matt. 7:22-23).

Johannes 5:24: “Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Wie Mijn woord hoort en gelooft Hem Die Mij gezonden heeft, die **heeft** het **eeuwige leven** en komt niet in de verdoemenis, maar **is** uit de dood **overgegaan** in het leven”.

De gelovige *heeft* eeuwig leven - niet ‘maakt kans op’, en zelfs niet ‘zal hebben’, maar **HEEFT**. Hoe kan “eeuwig” toch nog inhouden dat je het kan kwijtspelen? Dat is je reinste onzin. Eeuwig is eeuwig en onvergankelijk, en als je dat hebt gekregen dan blijft dat voor altijd in je bezit. Sommigen blijven beweren dat je door ongeloof je redding kan kwijtspelen, en dat je dus eeuwig leven hebt zolang je gelooft, maar de tekst zegt verder ook nog dat de gelovige van bij de bekering **is overgegaan** in het leven! Hij was eerst *dood* maar is nu overgegaan naar onvergankelijk *leven*. Ook Paulus schrijft dit:

Efeziërs 2:1, 5: “En u [heeft Hij mede levend gemaakt], daar gij dood waart door de misdaden en de zonden ... Ook toen wij dood waren door de misdaden, **heeft** [ons] **levend gemaakt met Christus**; uit genade **zijt** gij zalig geworden”.

De gelovige was eerst *dood*, werd nadien *levend* gemaakt in Christus (*opgewekt*), en dus *komt* de gelovige *niet in het oordeel*. Dit alles is geen mensenwerk maar *genade*, een *geschenk*:

Filippenzen 1:29: “Want u is uit genade **gegeven** in de zaak van Christus, niet alleen in Hem te **geloven**, maar ook voor Hem te lijden”.

Het is Gods genadige *geschenk* om te *kunnen geloven*. Het geloof en de behoudenis horen samen en zijn beide fundamenteel Gods werk, niet het onze.

Johannes 6:39: “En dit is de wil van de Vader, Die Mij gezonden heeft, dat Ik **van alles** wat Hij Mij gegeven heeft, **niets verlies**, maar het opwek op de laatste dag”.

De Goede Herder zal niemand van Zijn schapen verliezen, en Hij zal hen allen opwekken met een onvergankelijk hemels lichaam. Van bij de eenmalige bekering kunnen Zijn schapen niet verloren gaan. Wie wel verloren gaan zijn de wolven in schapenvacht en de bokken die de Heer nooit hebben toebehoord.

Johannes 15:16: “Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren”.

In wezen heeft de *Heer* ons uitverkoren en *niet wij Hem*, hoe zou *Zijn* uitverkiezing dan ongedaan kunnen gemaakt worden, nadat de uitverkorene zich heeft bekeerd?! **Zullen Gods werken vruchteloos zijn? Zal de Goede Herder zijn duur betaalde schapen niet bij Zich houden?**

Romeinen 8:28-30: “En wij weten, dat hun, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, namelijk hun, die naar Zijn voornemen geroepen zijn. Want die Hij **te voren gekend** heeft, die heeft Hij ook **te voren verordineerd**, het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn, opdat Hij de Eerstgeborene zij onder vele broeders. En die Hij te voren verordineerd heeft, dezen heeft Hij ook **geroepen**; en die Hij geroepen heeft, dezen heeft Hij ook **gerechtvaardigd**; en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook **verheerlijkt**”.

Hoe kunnen gelovigen, die *tevoren gekend én bestemd* (verordineerd) *én geroepen én gerechtvaardigd* werden, nog verloren gaan?! De Heer heeft ze bovendien ook *verheerlijkt* - **hoe kan een verheerlijkt mens nog verloren gaan?! Wie is zo onwijs dat hij dit durft tegen te spreken?** Net zomin als de verheerlijkte Christus terugkeert naar het kruis, net zomin zal de verheerlijkte christen terugkeren naar zijn Adamitische vervloekte toestand. **De verheerlijkte gelovige is gesteld in het verheerlijkte lichaam van Christus en is Hem deelachtig** - zijn nieuwe staat is met Christus onomkeerbaar verenigd:

Efeziërs 5:30: “Want wij zijn leden van Zijn lichaam, van Zijn vlees en van Zijn gebeente”.²

Te zeggen dat een wedergeboren christen kan verloren gaan is hetzelfde als te zeggen dat Christus kan verloren gaan! Hoe beledigend is dit!

2 Korinthiërs 5:17: “Daarom, als iemand in Christus is, is hij een **nieuwe schepping**: het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden

De gelovige is een *nieuwe schepping*. Deze nieuwe schepping heeft met de vervloekte oude schepping niets meer te maken, maar is onaantastbaar met Christus verborgen in God:

Kolossenzen 3:3: “Want gij zijt gestorven, en uw leven is met Christus **verborgen in God**”.

Als wij gestorven zijn, en ons leven is met Christus verborgen in God, wie durft dan nog te spreken van verloren gaan?! Wanneer u twijfelt aan uw eeuwig behoud, zeg dan krachtig deze woorden: IK BEN GESTORVEN EN MIJN LEVEN IS MET CHRISTUS VERBORGEN IN GOD, en de vijand zal van u wegvlugten. Zeg tegen elke vijand: MIJN LEVEN IS MET CHRISTUS VERBORGEN IN GOD, en u ontnemt hem zijn giftige wapens.

² Zoals de vrouw Eva uit Adam werd gebouwd (Gn 2:21-23), zo is ook de Gemeente uit Christus.

Galaten 3:13: “Christus heeft ons vrijgekocht van de vloek van de wet door voor ons een vloek te worden, want er staat geschreven: Vervloekt is ieder die aan een hout hangt”.

Wacht u voor degenen die iets willen toevoegen aan de volmaakte losprijs waarmee Christus ons eens en voor altijd vrijkocht! Zij beweren dat je terug ongelovig kan worden en dus verloren gaan, maar **ongeloof is nu juist datgene waarvoor de Heer de vloek gedragen heeft! Alle zonden in de hele wereld zijn terug te brengen tot ongelooft**. De Heer heeft voorzien in een volmaakte loskoop van de vloek die rust op ongelooft en Hij zal de Zijnen dan ook niet verloren laten gaan wanneer zij zouden afwijken. Als Goede Herder zal Hij Zijn duur gekochte schapen niet laten verloren gaan! En als goede Vader zal hij zijn zonen wel tuchtigen maar niet afwijken (Hb 12:5-11).

Efeziërs 1:13-14: “... In Wie gij ook, nadat gij geloofd hebt, zijt **verzegeld** geworden met de Heilige Geest der belofte; Die het onderpand is van onze erfenis, tot **de verkregen** verlossing, tot prijs van Zijn heerlijkheid”.

Als iemand *verzegeld* werd, hoe kan hij dan nog verloren gaan?! Verzegeling betekent juist vrijwaring tegen verloren gaan, en gewaarmerkt zijn als Gods eigendom! En de Heilige Geest is het onderpand, de waarborg van de *verkregen bezitting*.

Oscar Gibson³:

Iemand die tot geloof is gekomen is ook *verzegeld* met de Heilige Geest (Ef 1:13). Het woord “zegel” betekent veiligheid, waarborg, *een beëindigde transactie*. U vraagt: “hoe lang is een persoon verzegeld?” God antwoordt in Efeziërs 4:30: “En bedroeft de Heilige Geest van God niet, met Wie u verzegeld bent *tot de dag van de verlossing*”.

Efeziërs 1:4-5: “omdat Hij ons **uitverkoren** heeft in Hem **vóór de grondlegging van de wereld**, om heilig en onberispelijk te zijn voor Hem in de liefde. Hij heeft ons **tevorens bestemd** om tot Zijn kinderen aangenomen te worden door Jezus Christus, naar het welbehagen van Zijn wil”.

Als wij reeds *vóór de grondlegging van de wereld* tot het zoonschap *bestemd* (verordineerd) werden, dan laat God het zeker niet aan ons menselijk falen over om de eindstreep te bereiken. Wat voor nut zou deze tekst hebben als wij onze redding toch nog kunnen kwijtspelen? Denk na, laat uw hart spreken, en bemerk de bemoedigende woorden van de Vader!

Efeziërs 2:8-10: “Want uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof; en dat niet uit u, het is Gods gave; Niet uit de werken, opdat niemand roeme. Want wij zijn Zijn maaksel, **geschapen in Christus Jezus** tot goede werken, welke God voorbereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen”.

Het behoud komt in wezen niet uit ons. Wij zijn *Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus* en dus kunnen gelovigen niet verloren gaan, net zomin als Christus Zelf!

De sleutelvraag is : wie redt er nu eigenlijk ? Als de mens zelf verantwoordelijk is voor het verzeke- ren van zijn eigen redding, dan kan (en zal!) hij beslist verloren gaan, maar als God hem redt, dan is die persoon voor altijd zeker. De zekerheid en instandhouding van onze redding rust niet op ons maar op God; het is de wil en het werk van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, en het is gekop- peld aan een doelbewuste uitverkiezing van *vóór de grondlegging van de wereld*.

³ <http://www.pbministries.org/Baptists/>

Dave Hunt⁴:

Vermits onze werken niets te maken hebben met het verdienen van genade, is er niets dat wij kunnen doen dat zou maken dat wij de genade niet langer zouden verdienen.

Indien redding van de straf niet verdiend kan worden door goede daden, *dan kan ze ook niet verloren gaan door slechte daden*. Onze werken spelen geen rol *in zowel het verkrijgen als het behouden van redding*. Als het anders zou zijn, zouden zij die de hemel bereiken kunnen bluffen dat *zij* door hun goede levenswandel hun redding *bewaard* hebben.

Alhoewel zij die geloven in “afval van de genade” wel beamen dat men door goede werken geen redding kan verkrijgen, leren zij toch dat redding wordt *behouden* door goede werken. Dit betekent: eens *gered door genade* maar daarna *verloren door werken*.

Te leren dat men door goede werken zijn redding kan *behouden* is een bijna even grote dwaling als te leren dat men door goede werken zijn redding kan *verdienen*. Het is een ontkenning van de genade te zeggen dat ik eens werd gered door *genade*, maar dat ik daarna mijn redding moet behouden door *werken*.

De Heer Jezus Christus zou belachelijk gemaakt worden indien Hij wel stierf als *loskoop* voor de redding maar geen adequate voorziening trof om die redding ook te *behouden*.

Als wij niet goed genoeg kunnen leven om de redding te *verdienen*, dan is het zeker zo dat wij niet goed genoeg kunnen leven om ze te *behouden*! Te maken dat de redding die Christus bracht uiteindelijk zou afhangen van onze eigen inspanningen, zou een uiterste dwaasheid zijn.

Johannes verzekert ons: “Deze dingen heb ik u geschreven, die gelooft in de Naam van de Zoon van God; opdat gij *weet*, dat gij het eeuwige leven *hebt* ...” (1Joh 5:13). Te zeggen dat een gelovige *eeuwig leven heeft*, en daarbij denken dat hij het toch kan verliezen en dus *eeuwige straf* krijgen, zou bespottelijk zijn. Eeuwig leven impliceert de belofte dat men niet kan verloren gaan!

“En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in eeuwigheid, en niemand zal ze uit Mijn hand rukken” (Joh 10:28). Indien wij eeuwig leven zouden ontvangen, en het daarna konden verliezen, dan zou dit Christus tot een leugenaar maken.

De Heer Jezus zegt tot de werkers niet “gij waart eens gered, maar nu hebt gij uw redding verloren”, nee Hij zegt: “Ik heb u *nooit* gekend” (Mat 7:22-23).

Goede werken brengen beloning, en een gemis eraan brengt verlies van beloning, niet een verlies van redding. Van iemand die niet één goed werk heeft gedaan (*al* zijn werken zijn als stoppels opgebrand) wordt gezegd: “zelf zal hij behouden worden, doch also als door vuur” (1Kor 3:15).

Ons vertrouwen voor de eeuwigheid rust op Zijn onveranderlijke liefde en genade en de genoegzaamheid van Gods voorziening in Christus - niet in onze eigen waarde of prestaties. Enkel wanneer dit duidelijk is hebben we echt vrede met God. Enkel dan kunnen wij Hem echt liefhebben en voor Hem leven.

II. Verloren gaan in Hebreeën 6 ? ⁵

Velen zijn door dit gedeelte van Hebreeën in de war geraakt over hun behoud. Vandaar dat we er speciale aandacht aan willen besteden. Het gaat voornamelijk over dit Schriftgedeelte:

Hebreeën 6:4-9: “Want het is onmogelijk om hen die eens verlicht zijn geweest, die de hemelse gave geproefd hebben en deel gekregen hebben aan de Heilige Geest 5 en die het goede Woord van God geproefd hebben en de krachten van de komende eeuw 6 en [die daarna] afvallig worden, weer opnieuw tot bekering te brengen, omdat zij voor zichzelf de Zoon van God opnieuw kruisigen en openlijk te schande maken. 7 Want de aarde die de regen indrinkt, die er dikwijls

⁴ Samenvatting uit “Eens gered, altijd gered?” door Dave Hunt, <http://www.thebereancall.org>. Staat ook op mijn site.

⁵ Bewerking van een gedeelte uit “Kunnen gelovigen nog verloren gaan?” J.G. Fijnvandraat.

op valt, en die nuttig gewas voortbrengt voor hen door wie hij ook bewerkt wordt, ontvangt zegen van God. 8 Maar de aarde, die dorens en distels voortbrengt, is onbruikbaar en de vervloeking nabij. Uiteindelijk loopt het uit op verbranding. 9 Ook al spreken wij zo, geliefden, wat u betreft zijn wij echter verzekerd van betere dingen, die met de zaligheid samenhangen”.

Hier wordt gesproken van mensen, die verlicht zijn geweest, de hemelse gave geproefd hebben, de Heilige Geest deelachtig zijn geworden, die het goede Woord Gods hebben geproefd en de krachten van de toekomstige eeuw en die **afvallig** geworden zijn. Wat hier staat lijkt toch wel moeilijk te rijmen met de opvatting dat een kind van God niet verloren kan gaan.

Velen zijn door dit gedeelte van Hebrreeën in de war geraakt.

Maar de verdedigers van de ‘afval van de heiligen’ maken niet het bijbelse onderscheid tussen het struikelen of in zonde vallen door een **gelovige** en de daadwerkelijke afval van het geloof van een **naamchristen**. (Zie inleiding).

Eén ding moet duidelijk zijn: ALS deze verzen zouden leren dat een bekeerde zondaar weer verloren kan gaan, dan leren die eveneens dat zo’n persoon nooit meer opnieuw bekeerd kan worden:

Hebrreeën 6:4-6: “Want het is **onmogelijk** om hen die eens verlicht zijn geweest, die de hemelse gave geproefd hebben ... en [die daarna] afvallig worden, **weer opnieuw tot bekering te brengen**, omdat zij voor zichzelf de **Zoon van God opnieuw kruisigen** en openlijk te schande maken”.

Laten we nu deze teksten in het licht van de hele brief onderzoeken en daarbij nagaan over wie gesproken wordt. Zoals gezegd richt de apostel zich tot de Joden, die het christelijk geloof beleden. Zij kenden het Oude Testament en waren ervan overtuigd dat Jezus de Messias was. Zelfs al waren ze hierin niet oprecht dan hadden ze toch zijn autoriteit gevoeld in de wonderen die werden gewerkt. Als zulke mensen zouden terugkeren tot het Jodendom om aan de vervolgingen te ontkomen dan moesten ze Jezus Christus afzweren. **Door dit te doen maakten ze zich weer één met het Joodse volk dat zijn Messias had gekruisigd**. Daardoor kruisigden zij Hem voor zichzelf. Welnu, zegt de schrijver, voor zulken is er geen weg terug. Ze zijn te ver gegaan. Dat hij deze mogelijkheid niet voor ware kinderen van God openzet blijkt uit 6:9.

“geliefden, wat u betreft zijn wij echter verzekerd van betere dingen, die met de zaligheid samenhangen”.

Het is dus mogelijk al de bovengenoemde voorrechten bezeten te hebben en toch niet behouden te zijn. Let wel, er staat NIET: ‘het is onmogelijk hen die éénmaal **wedergeboren** waren, en die afgevallen zijn opnieuw tot bekering te brengen’! Er worden **andere kenmerken** opgenoemd en die houden niet noodzakelijkerwijs wedergeboorte in. Er worden hier vijf kenmerken opgesomd en we zullen ze stuk voor stuk onderzoeken:

1. “die eens verlicht geweest zijn” (Hebrreeën 6:4a)

Psalm 119:130 zegt:

“De opening van Uw woorden geeft **licht**, de onverstandigen verstandig makende”.

En Johannes 1:9:

“Dit was het waarachtige licht, dat bij zijn komst in de wereld ieder mens **verlicht**”.

Ieder die het evangelie van Jezus Christus heeft gehoord is daardoor verlicht. Zo iemand kan niet meer zeggen dat hij onwetend is. De prediking van het evangelie heeft zelfs onze hele westerse wereld uit de duisternis van het heidendom gelicht. Maar wil dat zeggen dat ieder, die zo verlicht is, zich ook werkelijk heeft bekeerd? Helaas niet.

2. “die de hemelse gave geproefd hebben” (Hebrreeën 6:4b)

Er is een verschil tussen proeven en eten. Het eerste is kennis nemen, het tweede is zich daadwerkelijk voeden. In Johannes 6 gaat het om het ‘eten en drinken’:

“Wie Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, heeft het eeuwige leven; en Ik zal hem opwekken op de laatste dag” (Johannes 6:54).

Dit is de geloofsdaad waardoor wij deelhebben aan de kostbare resultaten van het offer van Christus. Zonder geloof is er geen leven en de gelovige zal zich daarom voortdurend door de Heer laten voeden. Het eeuwige leven dat hij bezit moet onderhouden en gevoed worden door zijn Heer.⁶

Deze ‘proevers’ hebben iets aanvoeld van het heil dat God schenkt. Ze hebben iets gezien van de verhevenheid van de persoon van Jezus Christus, maar zij voeden zich niet met het vlees en het bloed van de Zoon van God (Joh 6:54).

Jeremia heeft het woord van God als voedsel in zich opgenomen (Jer 15:16). Ezechiël en Johannes moesten een boekrol opnemen en hun buik ermee vullen. Dat is wat anders dan alleen maar proeven. De Heer Jezus Christus zegt:

“Ik ben dat levende Brood, dat uit de hemel neergedaald is; zo iemand van dit Brood eet, die zal in eeuwigheid leven” (Joh 6:51)

In deze woorden van de Heer is er geen schijn van afvallen!

3. “en deel gekregen hebben aan de Heilige Geest” (Hebreeën 6:4c)

De uitdrukking “deel gekregen” betekent niet dat zij de Heilige Geest inwonend hebben ontvangen nadat zij tot geloof waren gekomen.

Het Griekse grondwoord⁷ dat met “deel gekregen” werd vertaald (“deelachtig”; SV 1977) is “*metochos*”⁸ en dat betekent “deelgenoten”. Dit woord komt ook voor in Lukas 5:7 (HSV):

“En zij wenkten hun metgezellen⁹ [*metochos*] die in het andere schip waren, dat zij hen moesten komen helpen”. (De SV 1977 vertaalt met “medegenoten”).

Dit woord betekent dus deelgenoten, medegenoten, partners, compagnons of metgezellen.

Op die manier hebben deze mensen deel gekregen aan de Heilige Geest en zijn ze deelgenoten van de Heilige Geest geworden. Dat wil dus zeggen dat ze met de Heilige Geest *samengewerkt* hebben. Let hier op: de schrijver van de Hebreeënbrief gebruikt bewust niet één van de volgende termen: ‘verzegeld door de Heilige Geest’, ‘gezalfd met de Heilige Geest’, ‘gedoopt door de Heilige Geest’.

Kanttekening 14 in de Statenvertaling zegt bij Hebreeën 6:4:

“des Heiligen Geestes deelachtig geworden zijn, Dat is, enige gaven des Heiligen Geestes, die God in de eerste Kerk den discipelen mededeelde. Zie hiervan 1 Cor. 12:14”.

Judas was een deelgenoot van de Heilige Geest want anders had hij niet met de twaalven de boze geesten kunnen uitdrijven (zie Matt. 10:1-4 en 12:28).

Bileam was een deelgenoot van de Gods Geest toen hij zijn profetieën over Israël uitsprak.

De boze koning Saul heeft geprofeteerd door de Geest te midden van de profeten.

En al dezen hebben dit gedaan zonder werkelijk bekeerd te zijn.

4. “en die het goede Woord van God geproefd hebben” (Hebreeën 6:5a)

Hier geldt hetzelfde als bij punt 2. Men kan worden aangetrokken door de verhevenheid van de leer van het christelijk geloof. Het gevoel kan worden aangesproken, zonder dat er wedergeboorte plaatsvindt.

⁶ Naar Arno C. Gaebelien (1865-1945) in zijn “Wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd”, blz. 137.

⁷ De Textus Receptus 1550 is de Griekse grondteksttekst die gediend heeft voor het Nieuwe Testament van de Statenvertaling en ook de King James Version.

⁸ King James Version: “partakers”. Partake = deelnemen aan. Strongs 3353: “an associate:--fellow, partaker, partner”.

⁹ King James Version: “partners”.

Zie de gelijkenis van de zaaier (Jezus). Er zijn vier soorten grond (mensen). Het zaad (het woord Gods) is altijd hetzelfde:

1. Er is de platgetrapte grond van de weg (Matt. 13:4). Daar krijgt de boodschap van het evangelie geen enkele kans ingang te vinden. Het woord wordt in het hart gezaaid, maar dat hart is te hard om het woord van de Heer te ontvangen en te verstaan (Matt. 13:19).
2. Er is de grond die bestaat uit een dun laagje aarde over de harde rotsbodem (Mt 13:5-6). Het woord wordt met vreugde aangenomen, het spreekt het gevoel aan, maar het werkt geen berouw en bekering. Dan komt er verdrukking en het verdort (Matt. 13:20-21).
3. Dan is er een bodem die wel geschikt lijkt, maar waar distels en dorens het goede zaad verdringen (Matt. 13:7). Dat zijn mensen die de kracht van het evangelie laten verstikken door de zorgen én genietingen van de wereld, zodat zij onvruchtbaar zijn (Matt. 13:22)
4. In alle vorige bodems draagt het zaad geen vrucht - dat gebeurt enkel bij de goede grond (Matt. 13:8) die doorploegd en geharkt is, zodat het zaad goed wordt ontvangen, het Woord Gods goed begrepen, om vrucht voort te brengen (Matt. 13:23).

Slechts deze vierde categorie mensen worden wedergeboren en dragen er de vruchten van. De vorige drie hebben het goede woord Gods slechts “gesmaakt”. De grote massa, namelijk zij die behoren tot de eerste drie categorieën, komen niet tot wedergeboorte en gaan verloren. Slechts de vierde categorie is wedergeboren, en ontvangt leven en groei voor de eeuwigheid!

5. “geproefd hebben ... de krachten van de komende eeuw” (Hebreeën 6:5b)

In het begin van de prediking werd het Evangelie bevestigd door tekenen en wonderen, de zgn. ‘tekengaven’. In de toekomstige eeuw zal dat weer het geval zijn, daarom heten het *krachten der toekomstige eeuw*. De dienstknechten van God zullen onder de antichrist vuur van de hemel doen neerdalen en water in bloed veranderen (Openb. 11). Vele Hebreeën hadden zulke krachten leren kennen. Zij hadden de wonderen gezien en waren er van onder de indruk, maar dat betekende nog niet dat hun hart ook was veranderd. Er zullen zelfs voor Gods rechterstroon personen gevonden worden die zèlf wonderen hebben verricht en in de naam van Jezus demonen hebben uitgeworpen, maar waarvan de Heer moet zeggen:

“Velen zullen op die dag tegen Mij zeggen: Heere, Heere, hebben wij niet in Uw Naam geprofeteerd, en in Uw Naam demonen uitgedreven, en in Uw Naam veel krachten gedaan? Dan zal Ik hun openlijk zeggen: **Ik heb u nooit gekend**; ga weg van Mij, u die de wetteloosheid werkt! (Mattheüs 7:22-23).

Het gaat in de Schrift nooit over het verloren gaan van wedergeboren christenen, maar wel over het verloren gaan van naamchristelijke belijders die de Heer “**nooit**” heeft gekend. Zijn schapen echter zijn **gekend** van vóór de grondlegging der wereld (Joh. 10:27-28; Matt. 25:33-34).

Zovele voorrechten en toch niet gered?

Iemand kan alle vijf voorrechten van Hebreeën 6:4-5 genoten hebben en toch geen kind van God zijn. Dat deze uitleg juist is bewijst Hebreeën 6:7:

“Want de **aarde** die de regen indrinkt, die er dikwijls op valt, en die nuttig gewas voortbrengt voor hen door wie hij ook bewerkt wordt, ontvangt zegen van God” (Hebr. 6:7; vgl. Matt. 13:8, 23).

Dit loopt parallel met de **vierde** bodem uit de gelijkenis van de zaaier. In het volgende vers zien we de parallel met de **derde** bodem uit de gelijkenis van de zaaier.

“Maar de aarde, die **dorens en distels** voortbrengt, is onbruikbaar en de vervloeking nabij. Uiteindelijk loopt het uit op verbranding” (Hebr. 6:8; vgl. Matt. 13:7, 22).

De hier genoemde personen *hebben nooit vrucht voor God voortgebracht*.

Het volgende vers zegt dan:

“Ook al spreken wij zo, geliefden, wat u betreft zijn wij echter verzekerd van **betere dingen, die met de zaligheid samenhangen**” (Hebr. 6:9).

Met andere woorden: ‘Jullie vergelijk ik niet met dezen die alleen maar uiterlijk iets van het heil hebben ervaren, bij jullie zit het dieper’.

Deze verzen van Hebr. 6:7, 8 stemmen overeen met een gelijkenis van de Heiland in Joh. 15:

“Ik ben de ware Wijnstok, en Mijn Vader is de Wijngaardenier. 2 Elke rank die in Mij geen vrucht draagt, neemt Hij weg; en elke rank die vrucht draagt, reinigt Hij, opdat zij meer vrucht draagt. 3 U bent al rein vanwege het woord dat Ik tot u gesproken heb. 4 Blijf in Mij, en Ik in u. Zoals de rank geen vrucht kan dragen uit zichzelf, als zij niet in de wijnstok blijft, zo ook u niet, als u niet in Mij blijft. 5 Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt u niets doen. 6 Als iemand in Mij niet blijft, wordt hij buitengeworpen zoals de rank, en verdort; en men verzamelt ze en werpt ze in het vuur, en ze worden verbrand” (Joh. 15:1-6).

Christus is de wijnstok, en Zijn discipelen de ranken. Er zijn echter **twee soorten ranken**, zoals er in Hebr. 6:7, 8 sprake is van **twee soorten grond**:

1. Ranken die *vrucht* voortbrengen. Deze worden gereinigd opdat ze *meer vrucht* dragen en zelfs *veel vrucht* dragen.
2. En ranken die *geen vrucht* voortbrengen. Deze worden weggesneden, verdorren en worden verbrand.

De Heer spreekt hier over *vrucht dragen*. Ieder dan die Christus als Heer **belijdt** is een rank en vormt een deel van het **christelijk getuigenis op aarde**. Maar zo iemand heeft de verantwoordelijkheid vrucht te dragen. Als iemand niet in het woord van de Heer blijft dan brengt hij geen vrucht voort. Dan is hij gelijk aan de Jood uit Hebr. 6 die het christelijk getuigenis opgeeft. Dan is hij een grond waar Gods Woord door doornen en distels verstikt wordt, iemand die zich door wereldse bekommernissen het oordeel waard maakt.

Er is nog een andere gelijkenis van de Heer, die van het onkruid. Het onkruid is door de duivel gezaaid en zal verbrand worden (Matt. 13:24-30, 36-43). En Matt. 15:13 zegt: “Alle plant, die Mijn hemelse Vader niet geplant heeft, zal uitgeroeid worden”. Er zijn voor God slechts **twee soorten planten**. De ene soort wordt geplant door de duivel, de andere door God. De planten van de duivel gaan verloren. De planten van God zullen vrucht dragen, tot behoudenis (Matt. 13:30, 42-43). Alles wat God plant blijft behouden (naar analogie van Matt. 15:13). Beide “planten” komen voor in het geheel van het ‘christelijk getuigenis op aarde’.

De Bijbel leert nergens een afval van wedergeboren christenen, maar wél een afval en ondergang van naamchristelijke belijders. Wat God plant kàn niet verloren gaan! Wat volgens Gods eeuwig besluit werd uitverkoren, bestemd, geroepen, gerechtvaardigd en wedergeboren, kàn niet verloren gaan! (Rom. 8:28-30).

Waarom deze voorstelling van zaken?

Maar waarom deze voorstelling van zaken in Hebr. 6 als de schrijver gelooft dat zijn lezers behouden zijn en niet afvallen?

In de eerste plaats dit: onder deze bekeerde Joden konden er zijn die niet echt bekeerd waren, en die bij voortgaande vervolging zouden terugkeren tot het Jodendom. Dit gedeelte zou hen de ogen moeten openen voor het vreselijke van die stap en voor de eigenlijke onbekeerde toestand van hun hart. Als ze terugkeerden was er geen redding meer, en waren ze dus ook nu niet gered! Dan behoorden ze niet tot hen van wie de schrijver overtuigd was dat ze behouden waren! (6:9).

En in de tweede plaats is dit een ernstige vermaning voor de werkelijk bekeerde Joden. Als een dergelijke afval zo ernstig was, dan moet elke gedachte aan een toegeeflijke houding aan het Jodendom een vreselijke zonde en ontering van de Meester zijn. Dan verdient die gedachte met wortel en tak

te worden uitgeroeid. Dan dienden ze alle krachten in te spannen om op het pad van het christelijk geloof voortgang te maken.

Deze christen geworden Joden waren blijkens hoofdstuk 5 traag geworden om te leren. Zij moesten het Joodse fundament laten liggen en tot het volkomene opgroeien. In plaats van terugzien, wat zou kunnen leiden tot teruggaan, moesten ze vooruit en opgroeien, en vrucht voor God voortbrengen. Het zaad Gods moest in hen ontschieten, wortels krijgen, opgroeien en vrucht dragen.

Was het dan zo iets ergs wat een gekerstende Israëliet kon doen?

Misschien is iemand geschokt door het absolute van de uitspraak “onmogelijk ... weer te vernieuwen tot bekering” en vraagt hij zich af of het dan zo erg is wat een gekerstende Israëliet kon doen.

Dit kan het beste aangegeven worden door **Ironsides** te citeren aangaande Hebr. 6:7-8:

“Dit is een boodschap gericht aan Joden om hen de waarachtigheid van het Messiaschap van Christus te laten zien en aan te tonen dat Hij de vervulling is van al de schaduwbeelden uit de oude bedeling. Deze twee soorten grond zijn twee mensen, het zijn de harten van deze twee.

Door het als volgt te stellen, maken we het des te sprekender: Ze groeien in elkaars omgeving op. Beiden werden onderwezen in de Schrift. Samen gingen ze naar dezelfde Synagoge. Alle twee verwachtten ze de komst van de Messias. Ze luisterden naar Johannes de Doper en lieten zich door hem dopen. Beiden hoorden de prediking van Jezus en zagen de krachten die Hij deed. Beiden stonden temidden van de mensenmassa, die zijn kruisdood aanschouwde. Beiden hebben zich begeven onder hen die het open graf gingen bezien. Beiden hebben gehoord van de hemelvaart. Beiden waren getuige van het machtige werk van de Heilige Geest op de Pinksterdag en daarna. Beiden bewogen zich onder de kring van de discipelen en hoorden de apostelen.

Uiterlijk zag je geen onderscheid. Maar nu kwam de vervolging. De één wordt gearresteerd en de eis luidt: ‘Zweer Christus af, of je sterft’. Hij zegt: ‘Ik kan hem niet afzweren, want hij is mijn Heiland’. ‘Dan zul je gedood worden’. ‘Ik ben bereid om te sterven, maar Hem afzweren kan ik niet’.

De ander wordt ook aangehouden en hem wordt dezelfde eis gesteld. Hij zegt: ‘Ik wil hem liever afzweren dan sterven. Ik ga terug en zal me weer een echte Jood betonen’. ‘Kom hier dan’.

Ze volgden een verschrikkelijke methode om zo iemand weer in het Jodendom op te nemen. Ik herinner me eens gelezen te hebben dat ze in dat geval de afvallige meenamen naar een onreine plaats, waar men een varken slachtte. Daar moest hij op het bloed spuwen en zeggen: ‘Zo beschouw ik het bloed van Jezus Christus’. Daarna reinigden ze hem en namen hem weer in het Jodendom op. Wat is nu het onderscheid tussen de twee? Deze twee soorten grond ontvingen dezelfde regen, dezelfde zonneschijn, maar de vrucht verschilde. De eerste bracht vruchten voort die aan de bekering beantwoordden, de ander doornen en distels”.

Dat is de zin van het “voor zichzelf de Zoon van God weer kruisigen en openlijk te schande maken” (Hebr. 6:6). Zo ernstig is het als iemand *willens en wetens* Christus afzweert. Op het kruis kon de Heiland nog bidden: “Vader vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen”. Petrus kon in Jeruzalem prediken: “Ik weet dat gij het door onwetendheid gedaan hebt, gelijk ook uw oversten”. In die tijd was er nog een aanbod van redding. Maar de eerste martelaar voor het geloof bad enkel: “Reken hun deze zonde niet toe” (Stefanus in Hand. 7: 60). Van onkunde was toen geen sprake meer. En Paulus getuigt dan ook dat over Israël ten volle Gods toorn is gekomen (1 Thess. 2:15,16).

Ook nu nog van betekenis?

Wat de directe verklaring betreft heeft dit gedeelte betrekking op de Joden, die zich afwenden van het christelijk geloof en terugkeren tot het Jodendom. Maar wat het **beginsel** betreft is het daartoe niet beperkt. Ook naambelijders van heidense oorsprong kunnen op een dergelijke wijze van hun beleden geloof afvallen. Er zijn in onze dagen zovelen die christelijk opgroeiden, die de goede Bijbelse leer aanleerden, christelijke boeken schreven, de bijbel of theologie onderwezen, enz. en toch

ontpopten zij zich later als dwaalleraren, valse profeten, of verloochenden Christus rechtstreeks. De voorbeelden zijn legio. Hebben deze mensen niet in de geest van Hebrëen 6 gehandeld en zich het oordeel op de hals gehaald? Zij hebben hun kans verspeeld om ooit wedergeboren te worden tot eeuwig leven.

III. Gods getrouwheid

De Schriftplaatsen over Gods getrouwheid spreken voor zichzelf. God is niet dubbelhartig (vgl. Jak. 1:8; 4:8), maar getrouw en waarachtig (Openb. 19:11). Hij deelt de mensen slechts in twee categorieën in: enerzijds de geroepen godzaligen en anderzijds onrechtvaardigen (2 Petr. 2:9). God is absoluut getrouw voor beide categorieën voor wat hun bestemming betreft (2 Petr. 2:9). God is dan ook getrouw om de geroepenen te **bevestigen tot het einde toe** (1 Kor. 1:8-9). God is getrouw zodat de geroepenen hun redding niet zullen verliezen door enige verzoeking, want zij zullen nooit boven kracht verzocht worden en Hij zal voor een uitkomst zorgen (1 Kor. 10:12-13). Voor de Boze, die zoveel malen sterker is dan wij, en die gemakkelijk in staat is om ons te verleiden, te misleiden en ons te doen afvallen van het geloof, zullen wij overeenkomstig Gods getrouwheid bewaard worden (2 Thess. 3:3).

U, predikers van de “afval der heiligen”, u die tweetongig zegt “redding kan niet verloren gaan, maar ze kan verspeeld worden”: bent u blind voor bovenstaande woorden, of zijn ze voor u van geen waarde? Tot u zou ik deze woorden onder de aandacht willen brengen:

“Onderzoek uzelf of u in het geloof bent, beproef uzelf. Of weet u van uzelf niet dat Jezus Christus in u is? Als u dan maar niet verwerpelijc bent. Maar ik hoop dat u zult inzien dat wij niet verwerpelijc zijn” (2 Korinthiërs 13:5-6).

De Heer is niet tweetongig (vgl. 1 Tim. 3:8). Bij Hem is ja, ja en neen, neen. Hij leerde dat principe ook aan ons:

“Maar laat uw ja ja zijn en uw nee nee; **wat hierboven uitgaat, is uit de boze**” (Matt. 5:37).

De leer van de afval van de heiligen is dan ook uit de Boze! Bij God echter is er geen zweem van synthese tussen these en antithese. Twee tegengestelden kunnen niet tot enige overeenkomst gebracht worden. Men is geroepen en verzegeld met eeuwig leven óf men is dat niet, en tenzij zo’n naamchristen zich alsnog bekeert, gaat hij verloren. En is men geroepen en gezalfd met het zegel van de redding, dan is men gered, en is het absoluut en voor altijd JA!

Lees hierna over de getrouwheid van onze Zaligmaker:

1 Korinthiërs 1:8-9: “God zal u ook **bevestigen tot het einde toe**, zodat u onberispelijc zult zijn op de dag van onze Heere Jezus Christus. **God is getrouw**, door Wie u **geroepen** bent tot de gemeenschap met Zijn Zoon Jezus Christus, onze Heere”.

1 Korinthiërs 10:12-13: “Daarom, wie meent te staan, laat hij ervoor oppassen dat hij niet valt. Meer dan een menselijke verzoeking is u niet overkomen. **God nu is getrouw, Die niet zal toelaten dat u verzocht wordt boven wat u aankunt**, maar Hij zal met de verzoeking ook de **uitkomst** geven om het te kunnen doorstaan”.

1 Thessalonicenzen 5:23-24: “En moge de God van vrede Zelf u geheel en al heiligen en mogen uw geest, ziel en lichaam in hun geheel **onberispelijc bewaard** worden bij de komst van onze Heere Jezus Christus. **Hij Die u roept, is getrouw. Hij zal het ook doen**”.

2 Thessalonicenzen 3:3: “Maar **de Heere is getrouw**, Die u zal versterken en **bewaren voor de boze**”.

2 Timotheüs 2:11-13: “Dit is een betrouwbaar woord. Want als wij met Hem gestorven zijn, zullen wij ook met Hem leven. Als wij volharden, zullen wij ook met Hem regeren. Als wij Hem verloochenen, zal Hij ons ook verloochenen. **Als wij ontrouw zijn, blijft Hij getrouw. Hij kan Zichzelf niet verloochenen**”.

2 Petrus 2:9: “**Zo weet de Heere de godvruchtigen uit de verzoeking te verlossen**, maar de onrechtvaardigen te bewaren tot de dag van het oordeel, om gestraft te worden”.

Openbaring 19:11: “En ik zag de hemel geopend, en zie, een wit paard, en Hij die daarop zat, werd **getrouw en waarachtig** genoemd. En hij oordeelt en voert oorlog in gerechtigheid”.

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm